

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-07-83S

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

SYLLABUS

<i>ЕСТЕТИКА</i>	ESTETICS	
Шифр за ОП	OK 16.	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)	Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Гуманітарні науки	03	Field of Knowledge: Humanities
Спеціальність Культурологія	034	Field of Study: Cultural Studies
Освітня програма Креативна та цифрова культура	Degree Programme: Creative and Digital Culture	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни **ЕСТЕТИКА** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Креативна та цифрова культура, 034 Культурологія**. Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОПП на сайті університету <http://ep3.nuwm.edu.ua/21004/>

Розробник силабусу: Сарнавська О.В., к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "1" вересня 2023 року

Завідувач кафедри: Шадюк Т.А., к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології,

Керівник (гарант) ОП: Коберська Т.А., доцент кафедри філософії та культурології

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 3 від "27" вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н. Е., д. екон. н., професор

Попередня версія силабусу 06-07-18S
<https://ep3.nuwm.edu.ua/25039/>

© Сарнавська О. В.,
2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Естетика»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Креативна та цифрова культура
Спеціальність	034 Культурологія
Рік навчання, семестр	3рік/5 семестр денна форма навчання 3рік/5 семестр заочна форма навчання
Кількість кредитів	4 кр.
Лекції:	20 год для денної форми навчання 2 год для заочної форми навчання
Практичні заняття:	22 год для денної форми навчання 10 год для заочної форми навчання
Самостійна робота:	78 год для денної форми навчання 108 год. для заочної форми навчання
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна, заочна

Форма підсумкового контролю

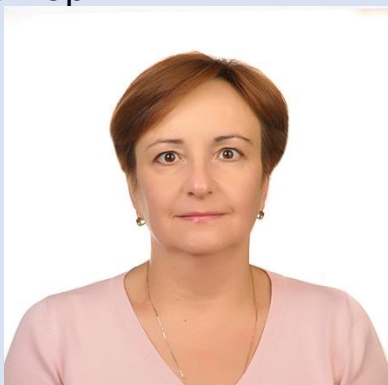
екзамен,

Мова викладання

українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор

Сарнавська Оксана В'ячеславівна, к. філос. н., доцент кафедри філософії та культурології

Вікіситет

<http://surl.li/qacwn>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-9507-3621>

Як комунікувати

o.v.sarnavska@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з особливостями естетики як метатеорії мистецтва і визначає шляхи формування досконалої людської чуттєвості, здійснює величезний вплив на художню культуру суспільства, дискутуючи з іншими науками, а саме мистецтвознавством, етикою, психологією, естетика сприяє виявленню творчих чуттєвих та пізнавальних можливостей людини, розкриттю її морально – етичного потенціалу.

Метою вивчення дисципліни є розуміння та усвідомлення сучасного рівня наукових уявлень про естетичне та художнє знання, змісту предмета естетики та її завдання й функції на сучасному етапі суспільного розвитку, викладені свідчення з історії світової та вітчизняної думки

Основними завданнями навчального курсу є набуття знань у галузі естетики як засобу орієнтації індивіда у складних умовах суспільного життя, розуміти основні поняття, напрями і проблеми естетики як філософської науки в її історії та на сучасному етапі розвитку; естетичні засади суспільного життя, специфіку естетичної регуляції людської поведінки; природу мистецтва і особливості його функціонування в культурі і людській життєдіяльності, аналізувати сучасні проблеми соціальної, професійної та індивідуальної життєдіяльності, опираючись на навички філософсько-естетичної рефлексії та форми міжособистісного спілкування; застосовувати

основні принципи прикладної естетики, розуміти їх та застосовувати у соціальній сфері; володіти системою естетичних категорій та навиками художньо-образного способу осягнення світу; аналізувати видову специфіку мистецтва й особливості її функціонування у культурі; реферувати філософсько-естетичні тексти і розуміти їх культурно-естетичний зміст; перетворювати набуті знання на елемент естетичного виховання й становлення власної особистої і професійної культури.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1793>

Передумови вивчення

Навчальна дисципліна «Естетика» є складовою частиною циклу фахової підготовки студентів за спеціальністю 034 «Культурологія». Даний курс опирається на дисципліни: «Вступ до спеціальності», «Теорія та історія мистецтва», «Основи психології» та є підґрунтям для вивчення дисциплін: «Реклама, дизайн та брендинг», «Теорія та практика мультимедії» тощо.

Компетентності

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, віртуальні) з урахуванням різних контекстів

(історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних видів.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь її актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН 9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПРН 12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми лекційних занять:

Тема 1-2

Естетика як культурологічна та філософська наука. Нейроестетика як сучасна наукова галузь естетики.

Опис теми. Усвідомлення та розуміння основні поняття і категорії: естетика, нейроестетика, естетичне, естетичне відношення, естетична культура, культурологія, філософія, етика. Використання цих основних понять та категорій у професійній мові культуролога.

Естетика як метатеорія мистецтва. Проблемність естетики як теоретичної системи. Естетика та філософія. Становлення проблематики естетичної науки. Місце естетики в сучасній науці і культурі.

Нейроестетика як сучасна галузь естетики. Сучасні наукові дослідження нейропсихології, естетики та метатеорія мистецтва.

ПРН 5; ПРН 6.

Тема 3 - 4 Становлення та розвиток естетичних вчень в класичний та некласичний періоди

Опис теми. Через засвоєння основних понять і категорій: раса, бхава, дивана, просвітлення, калокагатія, катарсис, мімезис, риторика, міф, символ, ідея, гармонія, симетрія, пропорція, перспектива, витонченні мистецтва, класицизм, канон, стиль, композиція, сентименталізм, реалізм, естетичне виховання, естетичне судження, романтизм, іронія, інтуїція, «діонісійське», «аполонівське», «надлюдина», естетичний факт, синестезія, контамінація, несвідоме, архетип – розширити професійний словник культуролога.

Розуміння понять класичний та некласичний та їх дихотомії. Естетична думка країн Стародавнього Сходу. Головні ідеї та особливості античної естетики. Середньовічна естетика. Естетична думка доби Відродження. Естетичні ідеї Класицизму та доби Просвітництва. Естетика представників Німецької класичної філософії. Романтизм. Посткласична естетика XIX - XX ст. Основні тенденції розвитку естетичної думки XXI ст. Естетична думка України.

ПРН 6, ПРН 9.

Тема 5. Естетика: предмет і роль в культурі

Опис теми. Засвоєння понять та категорій: естетичне, естетичне відношення, естетична культура, прекрасне, мімезис, калокагатія, катарсис, гармонія, філософія мистецтва. Природа естетичних категорій та їх класифікація. Категорії естетичної діяльності та естетичної свідомості. Основні естетичні категорії: сутність і форми прояву. Естетика в структурі міжпредметних зв'язків. Естетика і філософія. Естетика і етика. Естетика і мистецтвознавство. Естетика і психологія.

ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9.

Тема 6. Естетика як система категорій

Опис теми. Усвідомлення та розуміння основних понять та категорій: естетична діяльність, естетична свідомість, естетичні почуття, естетична потреба, естетичний ідеал, естетичний смак, канон, дизайн, прекрасне, потворне, піднесене, низьке, героїчне, комічне, трагічне, гумор, іронія.

Природа естетичних категорій та їх класифікація. Категорії естетичної діяльності та естетичної свідомості. Основні естетичні категорії: сутність і форми прояву.

ПРН 5, ПРН 6, ПРН 9.

Тема 7 – 8 Мистецтво і його сутність: історія та сучасність

Опис теми. Шляхом засвоєння основних категорій та понять: мистецтво, художнє, художній образ, вираження, художній стиль, художній метод, зміст, форма, художня творчість, художнє сприйняття, символ, види мистецтва – поглибити професійну лексику культуролога.

Усвідомлення та розуміння понять: мистецтво, художнє, художній образ, вираження, художній стиль, художній метод, зміст, форма, художня творчість, художнє сприйняття, символ, види мистецтва. Природа мистецтва. Мистецтво як творчий та комунікативний феномен. Місце мистецтва в культурі.

Штучний інтелект і мистецтво.

Мистецтво у часи війни.

ПРН 5, ПРН 6, ПРН 12.

Тема 9 - 10 Естетична культура та шляхи її формування.

Опис теми. Засвоєння основних категорій та понять: естетичне відношення, естетична культура, естетичне виховання, засоби естетичного виховання, естетика побуту, традиції естетичного виховання.

Розгляд феномену естетичної культури суспільства та особистості. Естетичне виховання: специфіка, методи, засоби. Завдання сучасної педагогіки та естетичне виховання. Мистецькі заходи та естетичне виховання. Цифровізація та естетичний розвиток. Штучний інтелект та творчість. Естетика у часи війни.

ПРН 5, ПРН 6, ПРН 12.

З тематикою та змістом практичних занять можна ознайомитись тут:

06-07-218М Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Естетика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Креативна та цифрова культура» спеціальності 034 Культурологія денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Сарнавська О.В. Рівне: НУВГП, 2023. 18 с.

А також за покликаннями:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1793>

Форми та методи навчання

Словесний (лекції, відповіді на запитання і опитування),

інтерактивний (інтерактивні лекції з використанням мультимедіа), пояснювально-ілюстративний (лекції-презентації); проблемного викладу (дискусія, мозковий штурм); метод практичної роботи (практикуми, робота в групах); метод кейсів (аналіз проблемних ситуацій, професійне моделювання); візуальний (формальний аналіз твору мистецтва); пошуковий (опрацювання мультимедійних матеріалів з обговоренням); дослідницький (написання есе, тез доповідей); частково-дистанційний (самостійна робота); проектний (культурно-мистецькі проекти).

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; Facebook, Instagram, Viber, Telegram, ChatGPT; система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання ПРН

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. *Естетика: Підручник / За заг. ред. Л.Т. Левчук. 2-е вид. доп. і переробл. Київ, 2005. 431 с.*
2. *Естетика: Навч. Посіб. / За ред. В.О. Лозового. Київ, 2003. 208 с.*
3. *Левчук Л. Українська естетика: традиції та сучасний стан. Монографія. Черкаси, 2011. 340 с.*
4. *Наконечна О.П. Естетичне як тип духовності. Монографія. Рівне, 2002. 202 с.*
5. *Наконечна О.П., Залужна А.Є. Етика і естетика: Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне, 2008. 180 с*

Допоміжна:

1. *Бондаревська І. Парадоксальність естетичного в українській культурі XVII-XVIII ст. Київ, 2005. – 308 с.*
2. *Возняк В. Идеальное и смерть / Есхатологічна проблематика у філософії та культурі російського Срібного віку. Випуск 18. Дрогобич, 2012. С. 91-96.*
3. *Залужна А.Є. Морально-естетичні засади життєвого світу людини. Рівне, 2012. 238 с.*
4. *Залужна А.Є. Бахманчук О.О. Етика ненасилля в сучасній ситуації часу / Вісник: Зб. наук. праць. Вип. 3 (35). Рівне: НУВГП, 2006. С. 316-328*
5. *Культура і мистецтво XXI століття: полілог сучасної гуманітаристики : колект. монографія / відп. ред. Л. П. Бойко. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2023. 508 с.*

6. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури. Том 3. 2021. 180 с.
7. Рафальський О. О., Калакура Я. С., Коцур В. П., Юрій М. Ф. Антропологічний код української культури і цивілізації. У 2-х кн. Кн.1. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2020. 432 с.
8. Сабадаш Ю. С. Культурологія. Ліра-К, 2021. 216 с.
9. Фройд З. Невпокій в культурі /пер. з нім. Ю. Прохасько. Вид.2. Львів: Видавництво «Апріорі», 2023. 120с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Learning About Art - Google Arts & Culture. [Ел. ресурс]. Режим доступу: <https://artsandculture.google.com/project/learning-art>
2. Modern and Contemporary Art. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.metmuseum.org/about-the-met/collection-areas/modern-and-contemporary-art>
3. Науковий журнал «Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://journals.urau.ua/visnyknaakkim>
4. Збірник наукових праць «Культурологічна думка» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.culturology.academy/>
5. Альманах «Культура і сучасність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://journals.urau.ua/kis>
6. «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.apnh-journal.in.ua/avtoram>
7. Музеї Ватикану [Електронний ресурс]. Режим доступу: m.museivaticani.va
8. Галерея Уффіці (Флоренція) [Електронний ресурс]. Режим доступу: uffizi.it
9. Лувр [Електронний ресурс]. Режим доступу: louvre.fr/en/visites-en-...
10. Британський музей [Електронний ресурс]. Режим доступу: britishmuseum.org
11. Музей Прадо [Електронний ресурс]. Режим доступу: museodelprado.es/the-collect..
12. Національний художній музей України [Електронний ресурс]. Режим доступу: old.namu.kiev.ua
13. Музей мистецтв ім. Ханенків, Київ [Електронний ресурс]. Режим доступу: khanenkomuseum.kiev.ua
14. Victoria Museum (Приватний музей історичного костюма та стилю Вікторії Лусенко) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://victoriamuseum.com.ua/>

15. Музей сучасного українського мистецтва Корсаків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://msumk.com/>
16. Музей східного і західного мистецтва, Одеса [Електронний ресурс]. Режим доступу: museum.odessa.ua
17. Національний музей ім. Шептицького у Львові [Електронний ресурс]. Режим доступу: nml.com.ua
18. Харківський художній музей [Електронний ресурс]. Режим доступу: artmuseum.kh.ua
19. Державний історико-культурний заповідник міста Острога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ostrohcastle.com.ua/>
20. Україна поруч. Проект, присвячений збереженню українського мистецтва й культури [Електронний ресурс].

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість брати участь у виконанні індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, виступати із результатами досліджень на студентських наукових конференціях, засіданнях круглого столу, а також можуть бути долучені до написання та опублікування есе, наукових статей із тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

За усі види робіт студенти отримують додаткові бали. Крім того, додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/> про неформальну освіту.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання долучено досвід роботи стейкхолдерів, чії практичні напрацювання використовуються в розробці дисципліни, зокрема використовуються матеріали музеїв та арт-галерей. Вдосконаленню змісту дисципліни сприяють також метод-семінари кафедри філософії та культурології. Викладач цього курсу має практичний досвід організації практичної підготовки та культурно-освітніх заходів, що сприяють засвоєнню теоретичного матеріалу курсу. Для ознайомлення з ними пропонується відвідати [сторінку кафедри](#) філософії та культурології на платформі соціальної мережі.

Правила академічної доброчесності

Виконані навчальні завдання можуть бути самостійно перевірені

здобувачами на виявлення текстових запозичень через університетську платформу [MOODLE](#).

Здобувачам не дозволяється списувати чи копіювати чужі проєкти – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, недопущення роботи до захисту та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. За умови об'єктивних причин пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1793>

Здобувачі без обмежень можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно або раз на два роки, враховуючи актуальні методичні розробки викладача, міжнародний досвід викладання та наукові дослідження, а також зміни у Освітньо-професійній програмі «Креативна та цифрова культура».

Автор

Сарнавська О. В., к. філос. н., доцент кафедри
філософії та культурології

Автор
Доцент

Оксана САРНАВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №336
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00

